

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2524-2525/2543

พนักงานอัยการประจำศาลจังหวัดสืคิ้ว โจทก์ นาย สติต กองขุนทด จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1304, ป.วิ.อ. มาตรา 226,

พ.ร.บ.ว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. 2478 มาตรา 5

ย่อ / หลักกฎหมาย

ที่ดินที่จำเลยบุกรุกเป็นที่ดินที่ราษฎรใช้เก็บผักหักฟืนและเป็นทำเล เลี้ยงสัตว์ร่วมกันมาเป็นเวลาช้านานนับร้อยปี จึงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304(2) ซึ่งไม่มีกฎหมายบังคับให้ต้องขึ้นทะเบียนและออกเป็นพระราชกฤษฎีกา ก่อนขึ้นทะเบียนเป็นสาธารณประโยชน์ดังเช่นในกรณีของที่ดินรกร้างว่างเปล่าตามมาตรา 1304(1) และพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินฯ แต่อย่างใด แม้หนังสือที่นายอำเภอมีไปถึงสารวัตรใหญ่มิได้ปิดอากรแสตมป์ตามประมวลรัษฎากร ไม่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งได้ก็ตาม แต่ไม่มีบทกฎหมายใดบัญญัติห้ามมิให้รับฟังเอกสารเช่นนั้นเป็นพยานหลักฐานในคดีอาญาด้วยศาลย่อมรับฟังเอกสารดังกล่าวได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 226

คำพิพากษา

โจทก์ทั้งสองสำนวนฟ้องและแก้ไขคำฟ้องว่า จำเลยได้บุกรุกเข้าไปยึดถือครอบครองไถและปลูกพืชในที่ดินสาธารณประโยชน์ป่าไผ่ห้วยนาแดง ซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 8 ตรี, 9, 108, 108 ทวิ บวกโทษจำคุกที่รอการลงโทษไว้ในคดีก่อน และมีคำสั่งให้จำเลยและบริวารออกจากที่ดินดังกล่าว จำเลยให้การปฏิเสธ แต่รับว่าเป็นบุคคลเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้บวกโทษ ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9, 108 ทวิ วรรคสอง การกระทำของจำเลยเป็นความผิด 2 กระหนงจำคุกกระหนงละ 1 ปี รวมจำคุก 2 ปี จำเลยให้การรับสารภาพในชั้นสอบสวนเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาคดีอยู่บ้าง ลดโทษให้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 หนึ่งในสี่ คงจำคุก 1 ปี 6 เดือน บวกโทษจำคุก 1 ปี ที่รอการลงโทษไว้ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1150/2533 ของศาลชั้นต้นเป็นจำคุก 2 ปี 6 เดือน ให้จำเลยและบริวารออกจากที่ดินที่ยึดถือครอบครอง จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายืน จำเลยฎีกาโดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ที่จำเลยฎีกาว่าการประกาศกำหนดให้ที่ดินทุ่งป่าไผ่ห้วยนาแดงเป็นที่ดินที่ราษฎรในตำบลบ้านเก่าใช้เก็บผักหักฟืนและเป็นทำเลเลี้ยงสัตว์ร่วมกันมาเป็นเวลาช้านานนับร้อยปี ดังนี้ ที่ดินดังกล่าวย่อมเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304(2) ส่วนที่ดินที่จะต้องออกพระราชกฤษฎีกาและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ก่อนขึ้นทะเบียนเป็นที่

สาธารณประโยชน์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็น
สาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. 2478 มาตรา 5 นั้น จำกัดแต่เฉพาะที่ดินรกร้างว่างเปล่าตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304(1) เท่านั้น ส่วนที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของ
แผ่นดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1304(2) ไม่มีกฎหมายบังคับให้ต้อง
ขึ้นทะเบียนและออกเป็นพระราชกฤษฎีกาแต่อย่างใด ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 วินิจฉัยว่า ที่ดินทุ่ง
ป่าไผ่หัวนาตงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาข้อนี้ของจำเลยฟังไม่ขึ้น
ส่วนที่จำเลยฎีกาเป็นประการสุดท้ายว่า การที่นายละมุล แก้ววิมล นายอำเภอด่านขุนทดมีหนังสือ
ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2535 และลงวันที่ 11 พฤษภาคม 2536 ถึงสารวัตรใหญ่สถานีตำรวจภูธร
อำเภอด่านขุนทดให้ดำเนินคดีแก่จำเลย โดยมอบอำนาจให้นายชนะ กมขุนทด กำนันตำบลบ้านเก่า
เป็นผู้ไปร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน แต่เอกสารดังกล่าวไม่ได้ปิดอากรแสตมป์ การมอบอำนาจ
จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย นายชนะไม่มีอำนาจร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนนั้น เห็นว่า แม้หนังสือที่
นายอำเภอด่านขุนทดมีไปถึงสารวัตรใหญ่สถานีตำรวจภูธรอำเภอด่านขุนทดมีได้ปิดอากรแสตมป์
ตามประมวลรัษฎากร ไม่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งก็ตาม แต่ไม่มีบทกฎหมายใดบัญญัติ
ห้ามมิให้รับฟังเอกสารเช่นนั้นเป็นพยานหลักฐานในคดีอาญาด้วย ศาลฎีกาย่อมรับฟังเอกสาร
ดังกล่าวได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 226 อนึ่ง คดีนี้ไม่ใช่
ความผิดอันยอมความได้ที่ห้ามมิให้ทำการสอบสวนเว้นแต่จะมีการร้องทุกข์ตามระเบียบตาม
มาตรา 121 วรรคสอง ประกอบกับหนังสือที่นายอำเภอด่านขุนทดมีไปถึงสารวัตรใหญ่สถานี
ตำรวจภูธรอำเภอด่านขุนทดให้ดำเนินคดีแก่จำเลยในความผิดฐานบุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์
ซึ่งมีใจความว่านายอำเภอด่านขุนทดมอบอำนาจให้กำนันตำบลบ้านเก่าเป็นผู้แจ้งความต่อ
พนักงานสอบสวนนั้น มีลักษณะเป็นการกล่าวโทษจำเลยเป็นหนังสือแล้ว พนักงานสอบสวนย่อม
มีอำนาจสอบสวนคดีได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 123 ฎีกาข้อนี้ของ
จำเลยฟังไม่ขึ้นเช่นเดียวกัน ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดฐานบุกรุกที่ดินของรัฐ
อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย แต่ที่ศาลล่างทั้งสองลงโทษจำคุก
จำเลยในแต่ละสำนวนเท่ากันและไม่รอการลงโทษจำคุกให้นั้น เห็นว่า ในสำนวนแรกจำเลยบุกรุก
ที่ดินของรัฐเป็นเนื้อที่ประมาณ 22 ไร่ ส่วนสำนวนหลังจำเลยบุกรุกที่ดินเพิ่มจากที่เคยบุกรุกใน
สำนวนแรกอีกเพียง 4 ไร่ เท่านั้น สมควรกำหนดโทษให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึงพฤติการณ์และ
ความร้ายแรงแห่งการกระทำตลอดจนผลเสียหายอันเกิดจากการกระทำของจำเลยประกอบด้วย
แม้จะได้ความว่าก่อนคดีนี้จำเลยเคยบุกรุกที่ดินแปลงนี้มาครั้งหนึ่งแล้วและถูกศาลชั้นต้นพิพากษา
ลงโทษจำคุกมีกำหนด 1 ปี และปรับ 5,500 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี
หลังจากนั้นจำเลยกลับมาก่อทำความผิดซ้ำเป็นคดีนี้ก็ตาม แต่ทางพิจารณาได้ความว่า เหตุที่
จำเลยบุกรุกเข้าไปปลูกพืชผลในที่ดินพิพาทเนื่องจากไม่มีที่ทำกิน ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเห็นใจแม้จะไม่
ใช่เหตุผลที่ลบล้างความผิดหรือบรรเทาผลร้ายแห่งความผิดที่จำเลยได้กระทำ แต่นับว่าเป็นเหตุอื่น
อันควรปรานีและสมควรรอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลย แต่เพื่อให้จำเลยปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
กลับตนเป็นพลเมืองดี และเพื่อป้องกันมิให้จำเลยกระทำความผิดในลักษณะเช่นนี้อีกศาลฎีกา
เห็นสมควรคุมความประพฤติจำเลยไว้ด้วย" พิจารณาแก้เป็นว่า สำนวนแรกลงโทษจำคุก 1 ปี
และปรับ 10,000 บาท สำนวนหลังจำคุก 4 เดือน และปรับ 6,000 บาท ค่าให้การรับสารภาพในชั้น
สอบสวนของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาคดีอยู่บ้างเป็นเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้ตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 หนึ่งในสี่ สำนวนแรกจำคุก 9 เดือน และปรับ 7,500 บาท

สำนวนหลังจำคุก 3 เดือน และปรับ 4,500 บาท รวมจำคุก 12 เดือน และปรับ 12,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 3 ปี ให้คุมความประพฤติจำเลยโดยให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติทุก 3 เดือน ต่อครั้งมีกำหนด 2 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 หากจำเลยไม่ชำระค่าปรับให้บังคับตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 คำขอของโจทก์ที่ให้บวกโทษจำคุกในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 1150/2533 ของศาลชั้นต้นเข้ากับโทษในสำนวนแรกให้ยก นอกจากที่แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1

องค์คณะ

กำพล ภู่อสุตแสง · วสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ · สุรชาติ บุญศิริพันธ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2524-2525/2543>